

Koldingbogen

ÅRSTAL: 2014

FORFATTER: Martin Philipsen Mølgaard

TITEL: "Værnemagerens" søn og modstandsmandens datter

KORT RESUME: Niels og Marie Aunsbjerg Nielsen blev gift i 1947. Et forhold der forekom umuligt. Krigen skabte dybe kløfter mellem to familier i Lunderskov, men smedede to unge mennesker sammen i et livslangt forløb.

'Værnemagerens' søn og modstandsmandens datter

Martin Philipsen Mølgaard¹

Niels og Marie Aunsbjerg Nielsen blev gift i 1947. Et forhold der forekom umuligt. Krigen skabte dybe kløfter mellem to familier i Lunderskov, men smedede to unge mennesker sammen i et livslangt forløb.

Storegade 49. Alex Nielsen tredje fra venstre med armen på vognen. 1923. Foto: Kolding Stadsarkiv.

'Værnemagerens' søn og modstandsmandens datter

Niels Aunsbjerg Nielsen blev født i Lunderskov den 25. april 1926 som den næstældste søn ud af en flok på seks drenge. Storebroderen Kaj var født i 1923, og efter Niels blev der over de næste syv år født yderligere fire drenge, Viggo, Børge, 'Zander' og Erling. Da Erling blev født som den sjette og sidste dreng, råbte hushjælpen ud af vinduet til Alexander nede i gården: "Det blev sgu også en dreng!" De havde altid ønsket sig en pige, men de endte altså i stedet med at få seks drenge.

Niels' far, Alexander Nielsen, i det daglige kaldet Alex, var oprindeligt fra Thy, hvor han var uddannet svend på et maskinværksted i Lemvig. Alex fik arbejde som værkfører hos Christian Reinholdt, som havde et autoværksted på Storegade 49-51 i Lunderskov, indtil Alex i 1926 købte maskinerne og ejendommen. Alex havde nu fået sit eget auto-værksted samme år, som Niels blev født, og han kunne nu fortsætte som selvstændig.

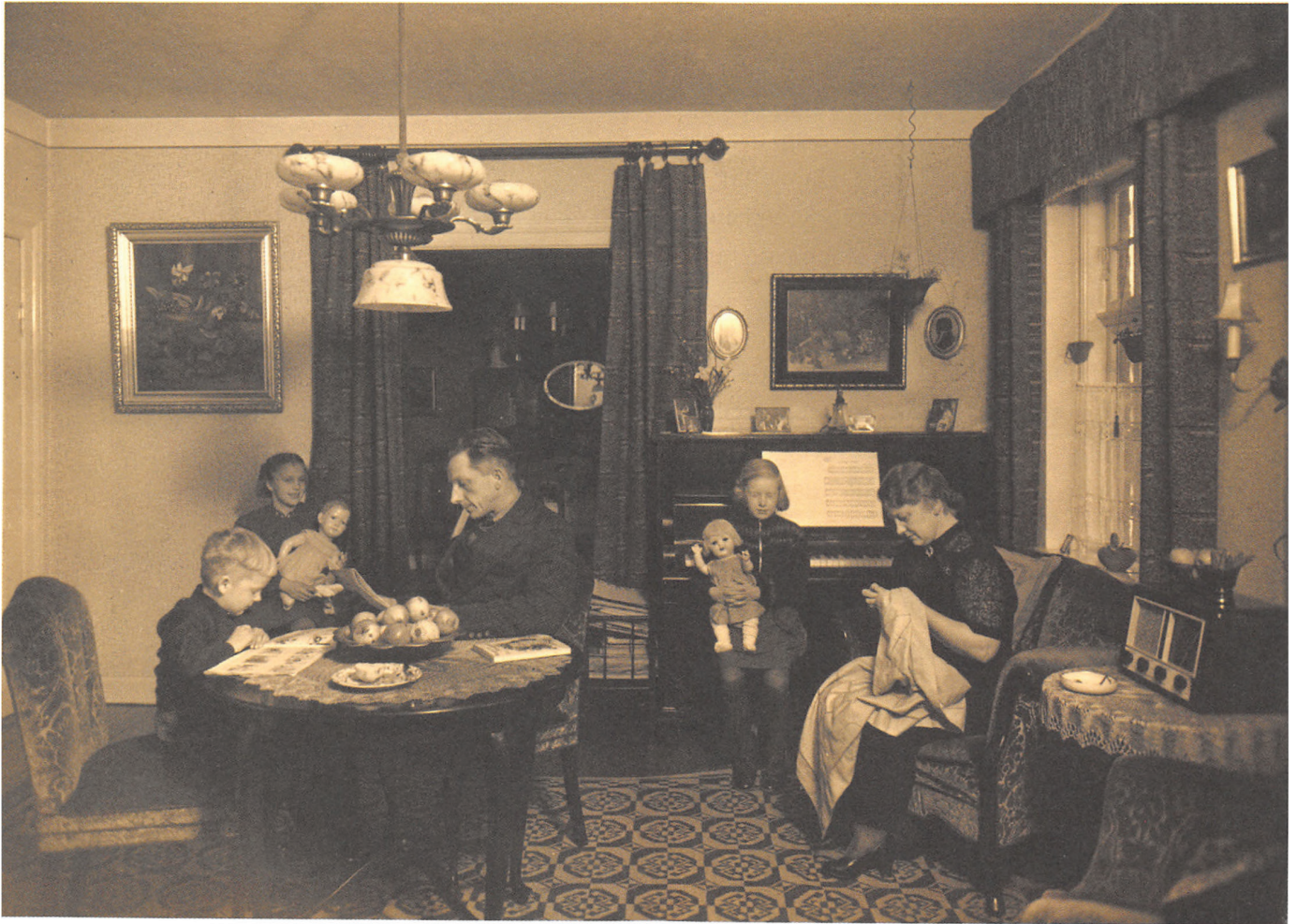
Niels gik både i skole i Lunderskov og senere på Vamdrup Realskole, men det med skolen var ikke lige hans stil, så da han fik mulighed for at stoppe, gjorde han det. Han ville hellere være 'bondekarl', som han udtrykker det, og han fik så mulighed for at komme ud på Kongsbjerggaard, hvor han havde tilbragt meget af sin tid som barn. Her arbejdede han i halvandet år, indtil førstemanden hjemme på autoværkstedet overtalte faderen til at hente sønnen hjem, så han kunne uddanne sig til automekaniker. Lønnen var to kroner om ugen, men fordi Niels fik kost og logi, blev lønnen streget over i kontrakten.

Fra venstre: Kaj, Niels, Viggo, Børge, 'Zander' og Erling. Cirka 1936. Foto: Kolding Stadsarkiv.

Marie Elisabeth Lings blev født den 17. marts 1928 i Lunderskov som den ældste af tre børn. Maries far, Niels Kristian Frode Lings, var bondesøn fra Thy. Han skulle have overtaget den fædrene gård, men ville ikke være landmand, og han blev derfor dragon i Randers i stedet for. Han flyttede siden til Lunderskov og lejede et værelse over for sin kommende hustru, Christine Thøgersen Hansen. De to blev gift i 1927 i Skanderup Sognekirke.

Da Marie var 12 år startede hun på Kolding Realskole, og hun tog hver dag toget fra Lunderskov til Kolding, noget der senere under krigen skulle vise sig vanskeligt. Hendes første skoledag var den 1. april 1940, og den 9. april fløj de tyske flyvemaskiner henover toget fra Lunderskov og kastede flyveblade ned. Til morgensangen fik børnene at vide, at Danmark var besat, og Marie besvimelede ved nyhe-

Familien Lings i dagligstuen Frederiksberggade 16, Lunderskov. Fra venstre Frode, Marie Elisabeth,

Niels Kristian Frode, Ruth og Christine Kathrine Hansen. 1941. Foto: Kolding Stadsarkiv.

den. Tiden på Kolding Realskole var hård, ofte måtte Marie gå langs skinnerne for at komme hjem til Lunderskov, da togene ofte ikke kørte. Hun blev skoletræt og stoppede i realskolen som 15 årig, hvorefter hun blev oplært i kunststopning. Da hun efter to år var udlært, startede hun på Vamdrup Realskole, men på grund af sygdom måtte hun stoppe, og hun fik arbejde som husassistent.

Det var ikke kærlighed ved første blik for Marie og Niels Aunsbjerg, hun kunne faktisk ikke fordrage de uregerlige Aunsbjerg-drenge. De legede alt for vildt for Marie, men på nytårsaften, da hun var 13 år, rendte hun ind i Niels, og de begyndte snart at gå ture sammen og gå i biografen. Da Marie var 15 holdt de dog en pause, men da hun og lillesøsteren Ruth var på juleindkøb, mødte hun igen Niels, og han inviterede søstrene på kaffe. Da Ruth var blevet sendt hjem, tog Niels og Marie i biografen efterfulgt af en tre retters middag på Hotel Royal, hvorefter de sluttede aftenen af på Trocadero. Marie og Niels holdt herefter sammen, selvom de i begyndelsen kun sås i det skjulte. Niels havde tjent pengene til den store aften i byen ved at stjæle dæk fra tyskerne for derefter at sælge dem.

Smidt ud af hjemmet over flere omgange

Niels nåede at arbejde på faderens autoværksted i cirka tre-fire måneder, inden han blev smidt ud hjemmefra. Faderen kunne være svær at gøre tilpas, og han førte en streng disciplin i hjemmet overfor de seks drenge. Især Niels og Børge fik denne disciplin at mærke. En aften efter sengetid, hvor de

Alex Nielsen med hat og Niels Aunsbjerg Nielsen ved rattet i båden. Bemærk gasmotoren bag på bilen. Cirka 1945. Foto: Kolding Stadsarkiv.

havde glemt at stille haveredskaberne på plads efter dagens arbejde, blev de hevet ud af sengene for med det samme at sætte redskaberne på plads. Dog ville faderen sørge for, at de huskede det fremover, så de blev sat til at løbe frem og tilbage med redskaberne 20 gange. Faderen holdt nøje regnskab med antallet af ture, idet han for hver tur satte et hak i dørkarmen.

Niels nåede således kun at være i lære nogle få måneder hos faderen, inden han blev smidt ud. Årsagen var, at han ved et uheld kom til at kortslutte et bilbatteri. Sådanne batterier har det med at eksplodere, når de er ladet helt op, og man eksempelvis kommer til at kortslutte det. Det skete i dette tilfælde, og eksplosionen var så kraftig, at selve batterikassen

også revnede. Det skete under Anden Verdenskrig, så det var ikke til at skaffe nye batterier. Alex blev derfor tosset over uheldet, og han endte altså med at smide Niels ud hjemmefra.

Niels tog derfor sin cykel og cyklede fra Lunderskov op til sin bror, som arbejdede i Silkeborg. Efter et stykke tid begyndte Alex dog at spørge sin kone Elinor, om hun ikke vidste, hvor hendes dreng var henne? Konflikten endte derfor med, at Niels blev taget til nåde, og han kom tilbage til faderens værksted. I alt nåede Niels at blive smidt ud hjemmefra af sin far tre gange. Ifølge Niels selv skyldtes det nok, at han havde været umulig overfor sin far. Da det skete så forholdsvis ofte, havde Niels efterhånden vænnet sig til det, så da faderen ville smide ham ud tredje gang, svarede Niels, at han nok skulle rejse, men at det først ville blive til november, når han var udlært. Sådan blev det, og da den 1. november 1945 oprandt, stoppede Niels arbejdet til middag til faderens store overraskelse. Faderen spurgte, om han stoppede nu, hvortil Niels svarede, at det gjorde han, da han jo var blevet smidt ud. Derpå begyndte Alex at trække lidt i land, og han nævnte, at det jo ikke var noget at snakke om. Niels endte dog alligevel med at stoppe arbejdet på værkstedet, og han tog herefter ned til en svend i Skodborg, der tidligere havde arbejdet på autoværkstedet, men han var nu startet op for sig selv.

Hverdagen under krigen

Det at drive et autoværksted i første halvdel af det 20. århundrede var på mange måder et pionerarbejde.

Det var først under Niels' generation, at man fik deciderede automekanikere. Inden da blev autoværksteder drevet af smede og maskinarbejdere. Alex Nielsen lavede derfor mange andre ting end at reparere biler. Han fremstillede blandt andet reservedele, som han solgte til grossister i autobranschen. Derfor havde Alex Nielsen også et maskinværksted ved siden af autoværkstedet, hvor de kunne fremstille reservedele. Da Niels Aunsbjerg Nielsen begyndte i lære, var det derfor meningen, at han skulle stå for at reparere biler, mens faderen skulle sørge for at fremstille reservedele til både autoværkstedet og grossisterne. Arbejdet blev delt mellem far og søn, men da Alex efter krigen blev syg, blev der problemer med at fremstille nok reservedele. Niels blev sur over, at virksomheden ikke kunne levere de reservedele, der lå bestillinger på, og delingen af arbejdet fungerede ikke i denne periode. Niels mente ikke, at faderen passede det, han skulle, og dette blev den sidste større konflikt mellem Niels og hans far.

Krigens udbrud i 1939 og besættelsen af Danmark i 1940 førte til, at forudsætningerne for at drive et autoværksted ændrede sig, og virksomheden måtte omlægge produktionen. Før krigen producerede de som nævnt reservedele, blandt andet styrekugler, og udførte reparationer af biler. Krigen betød, at mange biler blev klodset op, og mange autoværksteder gik en hård tid i møde.

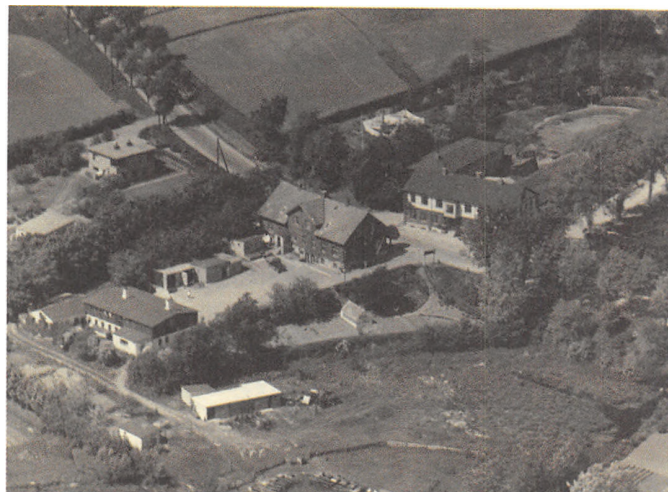
Alex Nielsen havde dog en baggrund som maskinarbejder, og dette kom ham til gode i de hårde tider

under krigen. Virksomheden begyndte at producere sparekomfurer, cykelbagagebærere, og hvad der nu ellers var efterspørgsel på. Da gasgeneratorerne begyndte at dukke op, sørgede Alex også for, at de begyndte at producere alt tilbehør, der hørte til disse. Meget kunne købes færdigt, men hos Alex Nielsen producerede de selv alle dele. At Alex var omstillingsparat i de trange tider under krigen sikrede, at virksomheden kunne drives effektivt videre.

Mekaniker om dagen, modstand om natten

På trods af disse tiltag, var det stadig trange tider for Alex Nielsens virksomhed og familie, som det også var for så mange andre under Anden Verdenskrig. Gennem en større Koldingvirksomhed, som reparerede biler for tyskerne, fik Alex noget værkstedsarbejde, som bestod i, at han også skulle reparere tyske biler. Arbejdet med de tyske biler gav mad på bordet i mange hjem. Niels mente derfor heller ikke, at hans far egentlig havde noget valg, da han enten kunne arbejde for tyskerne, eller også ville de tage hans værksted. Dertil kom, at arbejdet med de tyske biler gav lærlingene på værkstedet en mulighed for at undersøge bilerne på en måde, som de ellers ikke fik lov til. Det kom der nogle kanondygtige mekanikere ud af, fortæller Niels.

Snakken begyndte dog hurtigt at gå i byen, da der jo næsten altid stod tyske biler nede ved Alex Nielsens værksted, og Alex blev derfor af mange stemplet som værnemager. Hvad færre vidste var, at når mørket faldt på over byen, var Alex af og til aktiv på en anden front. Han var – udover lægen – den eneste

Storegade 49-51, Lunderskov, som var arbejdsplads og rammen for den store familie.

Foto: Kolding Stadsarkiv.

i byen, som havde kørselstilladelse om natten i Lunderskov i kraft af sin funktion som brandinspektør og kørsel med jordmoderen. Af samme grund havde han også en lastbil under hele krigen, og dette gjorde det muligt for ham at hjælpe med at transportere våben og ammunition for modstandsfolk. En aktivitet, som den nærmeste familie først blev vidende om efter krigens afslutning.

Unge Niels var også med på sidelinjen i modstandsarbejdet, men fik ikke lov til at deltage aktivt i egentlige sabotageopgaver. Han gik dog sammen med en mindre gruppe, som blandt andet bestod af Otto, Tom, Ejnar og Oluf. De var formentlig ikke en del af den organiserede modstandsbevægelse, men de var alle lokale, og flere havde arbejde på jernbanen. Deres viden om jernbanen blev derfor udnyttet til

at udføre flere af jernbaneaktionerne. De sprængte blandt andet jernbaneskiner i luften for at forhindre tyske tog i at passere.

Niels fik dog lov til at køre med ammunition for lokale modstandsfolk, og en af de episoder, som han stadig har i frisk erindring, var da han deltog i et våbentyveri sammen med sin bror. De havde set et stort antal tyske køretøjer holde parkeret tæt på autoværkstedet, og de var derfor taget op for at se på dem. Området var bevogtet, men det lykkedes alligevel for Niels og Kaj at finde ud af, i hvilke køretøjer der lå våben. De lavede derfor en afledningsmanøvre, hvor Niels talte med den tyske vagt, mens Kaj hoppede op i den ene lastbil og stjal et par geværer. Mens Niels talte med den tyske vagt, kunne han se, at Kaj hoppede ud af lastbilen med geværene i hænderne og løb over marken for at komme i sikkerhed i skoven. Faren for at blive opdaget var stor, så Niels var lettet, da hans bror endelig nåede frem til skovkanten.

Efterfølgende blev begge geværer gravet ned i skoven, indtil de kunne afhente dem om aftenen, og de kunne få dem pudset op. Da de var blevet gjort klar, gik de ned på autoværkstedet og skød til måls efter en jernplade. Det blev dog kun til et enkelt skud, da kuglen gik igennem pladen og skabte en frygtelig larm.

'Værnemagerens' søn og modstandsmandens datter

Niels blev i 1947 gift med sin barndomsveninde

Marie og Niels, 1946. Foto: Kolding Stadsarkiv.

Marie, som han havde holdt sammen med siden 1939 og gennem hele krigen. Maries far, Niels Kristian Frode Lings, var aktiv modstandsmand i Region III. Han havde tillige en fremtrædende rolle som byleder for modstandsbevægelsen i Lunderskov. I det daglige var Niels Lings jernbanemand og lagerforvalter på Godset i Kolding. I forbindelse med en jernbanesabotage blev han imidlertid angivet af en stikker i Lunderskov. Tyskerne dukkede derfor op i radioforretningen i Storegade den 3. oktober 1944, hvor Marie ekspederede. Hendes far lå og sov ovenpå, da han havde været oppe hele natten, og Marie fattede straks mistanke til, hvad der foregik, da modstandsmanden Alvén kort tid forinden var blevet skudt under et flugtforsøg. Da hun gik ovenpå for at kalde på sin far, spekulerede hun derfor i, hvordan han kunne flygte. Niels Lings forsøgte dog ikke at flygte, men valgte at gå ned til tyskerne. Marie fik efterfølgende advaret mejeribestyreren og de øvrige gruppe-medlemmer, så de kunne nå at komme væk, inden tyskerne også dukkede op på deres adresser. Maries far var derfor den eneste i gruppen, som blev tilfangetaget af tyskerne.

Efter anholdelsen blev han ført til afhøring hos tyskerne på Staldgården og indsat i celle II, og siden blev han sendt til Frøslevlejren. I Frøslevlejren fik Niels, Marie, og Maries mor Christine lov til at besøge faderen, på den betingelse, at der kun blev talt om forretningen. Det var hårdt for Marie og Christine, der skulle sidde roligt og fattet, mens de kun havde mulighed for at tale forretninger, inden de måtte tage toget tilbage til Lunderskov. Niels Lings

Niels Kristian Frode Lings. Lings blev først ført til Celle II på Staldgården, derefter til Kolding Arrest. Interneret som tysk fange i Frøslevlejren, 8. november 1944, hvorfra han blev sendt til Neuengamme og andre lejre. Foto: Kolding Stadsarkiv.

Christine Kathrine, Frode, Ruth og Marie Lings i 1944. Det ses, at det var alvorlige tider.

Foto: Kolding Stadsarkiv.

og hans kone, Christine Lings, havde sammen en radioforretning, men på grund af Niels Lings' status som tjenestemand kunne han ikke få et næringsbrev til at drive forretningen. Det var derfor Christine, der havde dette. Efter opholdet i Frøslevlejren blev han sendt videre til koncentrationslejren i Neuengamme.

I tiden mens Niels Lings opholdt sig i koncentrationslejr, blev Niels Aunsbjerg Nielsen den 'nye' mand i huset hos Marie og hendes mor. Marie og Niels var på det tidspunkt kun 16 og 18 år, og situationen var vanskelig, for hendes far var kz-fange, mens hans far arbejdede for tyskerne - Marie var altså kæreste med Niels - værnemagerens søn.

Niels Lings blev efter opholdet i kz-lejr sendt i karantæne først til Horsens derfra til Sverige, inden han

omsider kunne vende hjem til familien i Lunderskov. Den 10. maj 1945 var han tilbage i Lunderskov. Han skulle efter hjemkomsten lige vænne sig til, at Niels Aunsbjerg Nielsen nu havde været manden i huset, mens han var væk. Han modsatte sig dog ikke, at de to unge var kærester.

Luften mellem Maries far Niels og Niels' far Alex var dog iskold. Alex blev fortsat, på trods af sit natlige virke under besættelsen, opfattet som værnemager af mange. Alex blev frikendt, selv om der blev rejst en sag mod ham. En episode, som Alex aldrig rigtig kom sig over, udspillede sig netop umiddelbart efter befrielsen, hvor en lokal modstandsmand fra Lunderskov, der var død i Sverige af sygdom, efter han blev reddet ud af en kz-lejr, skulle begraves. Alex modtog forinden et brev, hvor der blev gjort opmærksom på, at hans tilstedeværelse ved begravelsen ikke var ønsket. Enkelte andre modtog et lignende brev, men det tog hårdt på Alex.

På trods af fædrenes uvenskab og Alex' stempel som værnemager, holdt Marie og Niels sammen i over 70 år, og den 5. maj 1945 gjorde de det officielt ved at gå hånd i hånd ned gennem Lunderskavs gader - til flere borgeres store forbløffelse. 'Værnemagerens' søn og modstandsmandens datter.

Overskud til at hjælpe andre

Efter krigens afslutning i 1945 sørgede Røde Kors for, at mange hollandske børn, de såkaldte *hollænderbørn*, kunne komme på rekreationsophold i Danmark i en kortere periode. Dette skyldtes, at

Et rørende gensyn med ægtefælle og børn, som ikke vidste, om han var i live. Foto: Kolding Stadsarkiv.

Niels Lings' hjemkomst til Lunderskov 10. maj 1945. Marie Lings yderst til højre. Foto: Kolding Stadsarkiv.

'Værnemagerens' søn og modstandsmandens datter

Niels og Marie blev gift den 18. oktober 1947.
Foto: Kolding Stadsarkiv.

Holland var særdeles hårdt ramt af krigen, og store dele af befolkningen levede i udbredt fattigdom. Især mange børn kunne ikke få føde. Efter ankomsten til Danmark blev de fordelt over hele landet hos plejefamilier og i feriekolonier.

Niels' forældre, Alex og Elinor, tog efter krigen imod to hollænderbørn Ian Willem og Chriss Slotbom, som boede hos dem i to år, og som familien stadig har kontakt med i dag. Det var især Elinor, der tog sig af de nye børn, der opholdt sig hos dem. Derudover tog de også imod et *finnebarn*, Gunnar. Finnebørn var børn fra Finland, som blev evakueret over to omgange på grund af krig i hjemlandet. Første gang i 1939 i forbindelse med krigen mellem Finland og Sovjetunionen og igen fra 1941, da Finland deltog på tysk side mod Sovjetunionen. Niels husker tydeligt den aften, hvor telefonen ringede, og det var fra Finlandshjælpen, som blandt andet stod for fordelingen af finnebørnene. Han var alene hjemme, og han fik oplyst, at pigen, som Alex og Elinor var skrevet op til at modtage, var blevet syg. I stedet havde de dog en dreng på fem år, som de kunne sende. Niels' svar kom hurtigt: "*Jamen, så send bare ham.*"

Derfor blev det sådan, at familien fik endnu et medlem og som der blev taget godt imod. Niels har lige siden betragtet Gunnar som sin egen lillebror.

Grænsevagt, bryllup og udvidelse af virksomheden

Efter krigens afslutning var der samling på torvet i Lunderskov, hvor der blev efterspurgt frivillige til at være grænsevagter for at sikre afvæbningen af tyskerne og sørge for, at de kom ordentligt ud af

Ian Willem Slotboom var det ene af de to hollænderbørn, som boede hos Alex og Elinor i to år. Der er stadigvæk kontakt til Ian og hans bror Chriss.
Foto: Kolding Stadsarkiv.

landet. Niels Aunsbjerg Nielsen meldte sig frivilligt, og han tog ned til grænseovergangen ved Kruså, hvor han gik vagt med det gevær, han sammen med sin bror tidligere havde stjålet fra tyskerne i lastbilen i Lunderskov. Mens Niels var grænsevagt, gik han med frihedskæmper-armbindet. På et tidspunkt kom en tysk soldat, som under krigen ofte kom på autoværkstedet i Lunderskov, forbi, og han genkendte Niels. Da han så armbindet, sagde han sagte:

"Ja, jeg tænkte det jo nok, Niels." Den tyske soldat var ikke nazist, og han havde holdt sin mistanke for sig selv.

En episode udspillede sig senere ved grænsen, som Niels aldrig glemmer. Han gik vagt ved en togvogn, der var kilet op på en måde, så når man fjernede bremseklodserne, ville togvognen rulle ud på vejen, og spærre overgangen. Et rygte var nået til grænsen om, at en flok tyske desertører var på vej i en lastbil nordfra. De havde tilsyneladende fået at vide, at når de kom til grænsen, ville de blive skudt. De danske grænsevagter havde derfor fået ordre om, at dette skulle forhindres, såfremt situationen opstod. Da den tyske lastbil dukkede op ved grænsen med de urolige desertører ombord, frygtede Niels, at han ville blive fanget i krydsilden mellem de to grupper af tyske soldater. Han valgte derfor at gemme sig i den nærliggende skov, da han ikke ønskede at dø, når nu han havde overlevet alt andet. Der opstod dog ingen farlig situation med de tyske desertører, som fik lov til at passere grænsen. Efter få dage blev Niels og de andre frivillige grænsevagter afløst af den svenske brigade, som skulle sikre den videre afvæbning af tyskerne.

Da Niels blev udlært i november 1945, syntes han, at han havde brug for luftforandring. Han var jo tidligere blevet fyret for tredje gang af sin far, og han havde fået at vide, at han skulle rejse. Dette gjorde han og efter et kort ophold i Skodborg hos en tidligere svend i faderens virksomhed, drog han til København, hvor han fik arbejde hos en stor Ford-forhandler. Han var

Hollænderbarnet Ian og finnebarnet Gunnar på vej til skole. Foto: Kolding Stadsarkiv.

dog kun ansat i en kort periode, da han i 1946 skulle aftjene sin værnepligt ved artilleriet i Ringsted.

Efter hjemsendelsen i april blev Niels forlovet med Marie, men der var dog en trykket stemning på grund af faderens værnemagersag, der kørte i retten. Niels og Marie blev dog gift den 18. oktober 1947 på hotellet i Lunderskov, og deres første hjem sammen var på loftet hos Maries forældre i Storegade 41. I august 1948 blev der en lejlighed ledig hos Niels' far, der havde en ejendom i Storegade 49-51.

Shell-stationen bygges i 1958 på hjørnet af Ivar Dahlsvej og Storegade i Lunderskov.

Foto: Kolding Stadsarkiv.

Det var dog op til kommunen og ikke Alex at bestemme, hvem der skulle have de ledige lejemål. Alex truede med at sætte lejligheden under vand, hvis ikke Niels og Marie fik den. Dette kunne dog vise sig vanskeligt, idet den ledige lejlighed lå på første sal. Det endte dog med, at Niels og Marie fik lejligheden.

Niels var i 1950'erne blevet udnævnt til værkfører på autoværkstedet, mens Alex stod for maskinværkstedet. Niels havde en drøm om også at sælge biler ved siden af auto- og maskinværkstedet, og han begyndte at handle med brugte biler. I 1956 blev det muligt at overtage konkurrenten Ivar Dahls Auto i Lunderskov. Alex havde ofte talt om at overtage denne virksomhed, da den havde en meget bedre placering. Da Niels købte den i 1956, var faderen dog

ligeglad. Han havde på det tidspunkt fået konstateret lungekræft. Da Alex døde i 1958, havde Niels fået udvidet forretningen med en biludstilling og etableret en Shell-station på Ivar Dahls grund, hvor de gamle bygninger var blevet revet ned og erstattet af nye. En ny generation var klar til at tage over.

Noter

1. Artiklen er baseret på Marianne Gade og Helle Juhls endnu ikke publicerede bog *Niels og Marie – historien om et bildynasti* og på Kolding Stadsarkivs interview med Niels Aunsbjerg Nielsen.

Referencer

Gade, Marianne og Juhl, Helle. *Niels og Marie – historien om et bildynasti*. Upubliceret manuskript.

Gårdspladsen i Storegade, yderst til venstre Niels og yderst til højre Maries bror Frode Lings.
Foto: Kolding Stadsarkiv.